

Spis treści

OD AUTORA	5
I. PRZED DRUGĄ WOJNĄ ŚWIATOWĄ	9
Trudne początki w latach 1918—1925	9
Cel — umocnienie niepodległości	9
Potencjalny przeciwnik	9
Plany i rzeczywistość	11
W poszukiwaniu sojuszników	12
Ukłony w stronę Albionu	13
Sojusz polsko-francuski a sprawy marynarki	14
Koncepcje operacyjne bliskie potrzebom	16
Drogi rozwojowe marynarki wojennej w latach 1926—1929	17
W nowym układzie sił politycznych	17
Niemieckie zbrojenia na morzu	18
Marynarka a potrzeby obrony kraju	20
Na fałszywej drodze	21
Marynarka wojenna na bezdrożach w latach trzydziestych	23
Wzrost zagrożenia niemieckiego na Bałtyku	23
W politycznym osamotnieniu	25
Rozwój floty morskiej	26
W poszukiwaniu pomocy na Bałtyku	28
Kłopoty z niszczycielami	28
Polsko-francuska konferencja sztabowa	29
Plan „Pekin”	30
Polskie siły i plany obronne	31
Zadania sił polskich na morzu i lądzie	31
Użycie okrętów podwodnych	32
Zagrody minowe	33
Obrona komunikacji i osłona wojsk lądowych	34
Flota handlowa	35
Artyleria nadbrzeżna	35
Lotnictwo morskie i obrona przeciwlotnicza	36
Lądowa obrona wybrzeża	37
Siły i zamierzenia niemieckie	40
Plan napaści „Fall Weiss”	40
Siły i zamierzenia niemieckich wojsk lądowych	41
Stan i zamierzenia marynarki wojennej i lotnictwa	42
Sojusz polsko-brytyjski	44

II. W DNIACH WRZESNIOWEJ TRAGEDII	47
W obliczu bezpośredniego zagrożenia	47
Mobilizacja sił na wybrzeżu	47
Realizacja planu „Pekin”	48
W ogniu walk	54
Pierwsze uderzenia lotnictwa	54
Dramat w porcie oksywskim	56
Atak na Hel	57
Pierwsza bitwa powietrzno-morska	61
Nieudana operacja minowa	64
W kleszczach blokady morskiej	65
Potyczka artyleryjska pod Helem	67
Tragedia w porcie helskim	69
W sektorach okrętów podwodnych	72
Zagrody minowe okrętów podwodnych	76
W obronie Gdyni	77
Akcja minowa trałowców	79
Tragedia w Jastarni	80
U wybrzeża Kępy Oksywskiej	81
Smiały wyczyn „Wilka”	84
Po wyczerpaniu możliwości działań	85
Wyczyny „Orla”	86
Walki baterii helskiej z okrętami liniowymi	87
Na obcych wodach	90
Pierwsze dni na obczyźnie	90
Rola i zadania floty brytyjskiej	92
Niemiecka strategia w wojnie na morzu	93
Rola okrętów polskich w siłach brytyjskich	96
Pierwsze ataki na U-booty	97
W służbie konwojowej	99
Po pierwszym miesiącu wojny	101
III. U BOKU KOALICJI ANGIELSKO-FRANCUSKIEJ	103
Sytuacja strategiczno-operacyjna na morzach w początkowym okresie wojny	103
Początki nieograniczonej wojny podwodnej	103
Niemiecka ofensywa minowa	104
Działania okrętów korsarskich	105
Działania lotnictwa niemieckiego	106
Wzrost strat w żegludze alianckiej	107
Formowanie Polskiej Marynarki Wojennej w Wielkiej Brytanii	108
Kierownictwo Marynarki Wojennej	108
Cele walki	109
Zasady polsko-brytyjskiej współpracy	111
Formowanie ośrodka szkoleniowego	114
Formowanie szkolnictwa i oddziałów marynarki wojennej	115
Rekrutacja ludzi do marynarki wojennej	116
Rola marynarki wojennej w siłach zbrojnych	118
Reorganizacja Kierownictwa Marynarki Wojennej	119
Uregulowanie spraw marynarki handlowej	120
W początkowym okresie wojny	122
Na wodach Irlandii	122
W bazie morskiej w Harwich	123

Pierwszy atak torpedowy samolotów niemieckich	124
Z pomocą załodze „Gipsy”	125
„Błyskawica” w akcji ratunkowej	126
Akcje minowe	127
Akcje okrętów podwodnych	129
Wypadki z bazy Harwich	130
W służbie transportowej	132
W obronie Norwegii	135
Norwegia w planach strategicznych walczących stron	135
Brytyjskie plany operacyjne	136
Plan inwazji niemieckiej	137
Początek działań	138
Ostrzeżenie dla admiralicji	140
Brytyjskie niezdecydowanie i niemiecka napaść	142
W eskorcie konwoju	143
U wybrzeży Norwegii	144
Desanty alianckie	145
Kurs — Narvik!	146
Zadania okrętów polskich pod Narvikiem	147
Pod Lofotami	149
W walkach z bateriami nieprzyjaciela	150
Tragedia „Groma”	151
„Błyskawica” w walce z samolotami	153
„Burza” pod Skaaland	154
Ostatnie dni pobytu niszczycieli na wodach norweskich	155
Zatopienie „Chrobrego”	156
Ewakuacja z Narviku	158
Ostatnie rejsy „Orla”	159
W dniach francuskiej klęski	162
Niemiecka ofensywa na zachodzie	162
Początki ewakuacji sił alianckich	163
„Burza” pod Calais	164
„Błyskawica” w Dunkierce	166
Działania „Błyskawicy” na wschodniej trasie ewakuacyjnej	168
„Błyskawica” ratuje „Greyhounda”	170
„Błyskawica” udziela pomocy marynarzom francuskim	171
Zakończenie operacji „Dynamo”	173
Operacja „Aerial”	174
Pojedynek „Wilka” z U-bootem	177
„Iskra” i „Wilga” w drodze do Anglii	178
Ucieczka statków z portów francuskich	179

IV. W ROKU OCZEKIWAŃ NA WIELKI PRZEŁOM (lipiec 1940 —

czerwiec 1941)	182
Sytuacja strategiczna w Europie i na morzach	182
Plany „Seelöwe” i „Barbarossa”	182
Bitwa o wyspy brytyjskie	183
Pozycje wyjściowe do napaści na Związek Radziecki	184
Wielka Brytania w poszukiwaniu sojusznika	185
Główne zadania floty brytyjskiej	186
W obronie żeglugi przed U-bootami	186
Lotnictwo i miny przeciw żegludze alianckiej	188
Wypadki niemieckich okrętów nawodnych	188

Sytuacja na Morzu Śródziemnym	190
Rozwój polskiej floty wojennej	191
Kłopotliwe stosunki z Włochami	191
Marynarka wojenna jako czynnik polityczny	192
Zasady dzierżawy okrętów	194
„Garland” i „Piorun”	195
„Sokół”, „Krakowiak” i „Kujawiak”	196
Pierwsze polskie ścigacze	197
Belgijskie kutry i francuskie okręty	197
„Gdynia” i „Wilja” pod banderą handlową	200
Ogólny wysiłek organizacyjny	200
„Garland” w bitwach na Morzu Śródziemnym	201
Kłopoty z artylerią	201
Pierwsze akcje bojowe	203
W bitwie koło przylądka Stilo	204
W bitwie koło przylądka Spatha	206
W osłonie konwojów	208
W drodze do Gibraltaru	208
W drodze do Wielkiej Brytanii	211
W obronie wysp brytyjskich	212
Służba patrolowców	212
Działania ścigaczy	214
Działania „Wilka”	216
Patrole niszczycieli	216
Udział w ostrzale Cherbourg’a	218
W obronie żeglugi	219
Częściowe przebrojenie niszczycieli	219
Pojedynek „Burzy” z U-bootem	220
„Błyskawica” w akcji	221
„Burza” z pomocą rozbitkom	221
Kłopoty „Błyskawicy”	222
Kolizja „Burzy”	224
Tarapaty z „Ouraganem”	225
Ciężka służba „Garlanda”	225
Pierwsze tygodnie służby „Pioruna”	227
Wspólna harówka eskortowa	227
Osamotniony „Piorun”	230
„Sokół” w blokadzie Brestu	231
Polskie statki w konwojach	231
„Piorun” w operacji przeciwko „Bismarckowi”	232
Pływająca twierdza	232
Operacja „Rheinübung”	233
Kłęska „Hooda”	234
Ucieczka „Bismarcka”	237
Poszukiwania „Bismarcka”	239
Ponowne wykrycie „Bismarcka”	240
4 flotylla niszczycieli w pościgu za „Bismarckiem”	241
Niszczyciele na kursie „Bismarcka”	242
„Piorun” w samotnym rajdzie	243
Spotkanie i walka „Pioruna” z „Bismarckiem”	243
Ataki niszczycieli	245
Zagłada „Bismarcka”	248
Powrót „Pioruna” do bazy	249

V. W NOWYM OKRESIE WOJNY (lipiec 1941 — maj 1943)	250
Sytuacja polityczno-strategiczna w latach wielkiego przełomu	250
Decydujące zmagania na froncie wschodnim	250
Wojna na Oceanie Spokojnym	251
Działania ofensywne aliantów	251
Przygotowania do otwarcia drugiego frontu w Europie	252
Front atlantycki	253
Stan Kriegsmarine	254
Działania dużych okrętów nawodnych	255
Ograniczone akcje lotnictwa niemieckiego na Atlantyku	256
Niemiecka ofensywa podwodna	256
Zadania floty brytyjskiej	257
Rozwój Polskiej Marynarki Wojennej	257
Cele walki	257
Rekrutacja personelu	258
„Jastrzęb”	258
Nowe okręty pod polską banderą	259
„Dragon”	260
Stan marynarki polskiej	260
W obronie żeglugi alianckiej	263
Szlaki komunikacyjne	263
Patrole „Garlanda” i „Pioruna”	263
„Burza” na islandzkim szlaku	263
Kolizja „Burzy” na Morzu Irlandzkim	264
Pierwsze przejście przez Atlantyk	265
„Garland” w konwojach atlantyckich i na trasie islandzkiej	267
„Błyskawica” w eskorcie transportowców wojska	268
Groźba unicestwienia „Burzy”	270
Medal dla „Błyskawicy”	272
„Piorun” w akcjach patrolowych	273
... w atlantyckim konwoju	274
... z transportem brytyjskiego złota	275
... w walkach z U-bootami	276
... w sztormach i we mgle	277
... w szóstym rejsie atlantyckim	278
„Błyskawica” z pomocą konwojowi „SC-94”	279
„Burza” w bitwie konwojowej	282
Sztormowe rejsy „Burzy”	286
Pierwszy strzał torpedowy „Burzy”	287
„Burza” topi „U 606”	288
„Burza” i „Garland” w eskorcie konwoju „HX-228”	294
Na trasie północnej	296
Początki polsko-radzieckiej współpracy bojowej na morzu	296
Zatopienie „Jastrzębia”	297
„Garland” w bitwie konwojowej	305
... na trasie północnej w lipcu 1942 r.	321
„Piorun” i „Orkan” na trasie północnej	325
... przeciwko „Scharnhorstowi” i „Prinz Eugenowi”	327
... w eskorcie konwojów „JW-52” i „RA-52”	328
... w ostatnich akcjach na trasie północnej	330
Na wodach przybrzeżnych	333
Akcje polskich niszczycieli eskortowych	333
Ścigacze przeciw eskadrze pancernej	337

Brawurowe akcje ścigaczy	346
Na Morzu Śródziemnym	350
„Piorun” i „Garland” na trasie maltańskiej	350
„Sokół” zatapia „Citta di Palermo”	355
Śmiałe ataki „Sokoła” pod Navarino	357
„Sokół” pod gradem bomb	360
Ostatnia akcja „Kujawiaka”	363
W akcjach dywersyjnych i operacjach desantowych	370
W rajdzie na Spitsbergen	370
W wypadzie na Lofoty	372
„Ślązak” w operacji desantowej pod Dieppe	374
„Błyskawica” w afrykańskiej operacji desantowej	379
W służbie transportowej	388
 VI. W OKRESIE WIELKICH ZWYCIĘSTW (czerwiec 1943 — maj 1944)	390
Sytuacja polityczno-strategiczna	390
Decydujące rozstrzygnięcia na froncie wschodnim	390
Zadania floty brytyjskiej	391
Ograniczone działania niemieckich okrętów nawodnych i lotnictwa	391
Oslabienie aktywności niemieckiej floty podwodnej	392
Rola Polskiej Marynarki Wojennej w nowym okresie wojny	393
Cele walki	393
Stan marynarki polskiej	396
Na Atlantyku	397
„Orkan” w bitwie konwojowej	397
Humanitarna akcja „Orkana”	402
Tragedia „Orkana”	403
„Błyskawica” i „Piorun” na północnym Atlantyku	410
„Burza” na trasie północnej	410
Pierwszy rejs bojowy „Dragona”	411
„Burza” na wodach zachodniej Afryki	414
„Burza” i „Garland” w operacji „Alacrity”	416
Afrykańskie wojaże „Garlanda”	419
Na trasie gibraltarskiej	420
Na wodach kanału La Manche i pod wybrzeżami Norwegii	421
Działania ścigaczy	421
Uszkodzenie „Błyskawicy” na wodach norweskich	423
„Piorun” w operacji „Tungsten”	424
„Piorun” i „Błyskawica” w dalszych akcjach przeciwko „Tirpitzowi”	429
Na Morzu Śródziemnym	430
Przed ofensywą	430
Pierwsze torpedy „Dzika”	432
„Dzik” i „Sokół” pod Stromboli	434
W sycylijskiej operacji desantowej	437
Atak „Dzika” pod Bari	447
„Piorun” w Cieśninie Mesyńskiej	450
Akcja „Sokoła” w Brindisi	451
W operacji desantowej pod Salerno	454
Brawurowe ataki „Dzika” pod Bastią	463
Sukcesy „Sokoła” na północnym Adriatyku	468
W walkach o Dodekanez	470
Pod wybrzeżami włoskimi i afrykańskimi	478
„Sokół” i „Dzik” na Morzu Egejskim	480

„Garland” pod Anzio i Nettuno	481
Pod banderą marynarki handlowej	486
VII. W OSTATNIM ROKU WOJNY (czerwiec 1944 — maj 1945)	489
Sytuacja polityczno-strategiczna	489
Decydujące zmagania na frontach lądowych	489
Ograniczone działania niemieckiej floty nawodnej i lotnictwa na mo- razach zachodniej i południowej Europy	492
Groźba niemieckiej ofensywy podwodnej	493
Zadania floty brytyjskiej	494
Rozwój Polskiej Marynarki Wojennej i koncepcje jej użycia	495
Zadania floty polskiej	495
Rola marynarki wojennej w koncepcjach rządu emigracyjnego	495
Rekrutacja personelu	409
Nowe okręty	501
Stan floty polskiej	504
Koncepcje strategiczno-operacyjne Kierownictwa Marynarki Wojennej	506
Organizacja marynarki wojennej	508
W normandzkiej operacji desantowej	511
Przygotowania do operacji „Overlord” i „Neptune”	511
Przed dniem „D”	525
Początek operacji „Neptune”	528
Atak niemieckich torpedowców	532
Celne salwy „Dragona”	535
Skuteczny ogień „Słazaka”	537
„Dragon” w walce z czołgami	540
„Krakowiak” na pozycji bojowej	542
Bilans dnia „D”	545
Podczas nocnego postoju	547
„Dragon” w drugim dniu operacji	548
Ostatni rejs „Modlina”	551
W bitwie pod Ouessant	552
„Dragon” w walkach o Caen	566
„Piorun” w bitwie koło Jersey	570
Niszczyciele na pozycjach bojowych	577
„Słazak” w walce z „żywymi torpedami”	579
Normandzki bilans	585
Normandzki bilans	593
Na Morzu Śródziemnym	595
„Garland” w służbie eskortowej	595
Transportowce wojska w operacji „Dragoon”	596
„Garland” topi „U 407”	604
...na Morzu Egejskim	610
...w operacji „Manna”	612
W końcowych zmaganiach na wodach zachodniej Europy	614
„Błyskawica” w bitwie koło Groix	614
„Piorun” topi „Sauerlanda”	617
Z pomocą francuskim partyzantom	621
Ostatnie akcje polskich okrętów	623
Transportowce w ostatnim roku wojny	626
W operacjach „Pledge” i „Deadlight” oraz w Wilhelmshaven	627
ZAKOŃCZENIE	630
MATERIAŁY I BIBLIOGRAFIA	635
SKOROWIDZ	654